

21.9.2026

Helsingin hallinto-oikeus  
Radanrakentajantie 5  
00520 HELSINKI

**Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö asioissa 6201/03.04.04.04.10/2026,  
6270/03.04.04.04.10/2026, 6278/03.04.04.04.10/2026 ja 6330/03.04.04.04.10/2026**

**Prosessiosoitte ja yhteystiedot:**

Porvoon kaupunki  
Kaupunginlakimies Johanna Päivärinta  
Raatihuoneenkatu 9, 06100 Porvoo  
[kirjaamo@porvoo.fi](mailto:kirjaamo@porvoo.fi)

**Taustaa**

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt Porvoon kaupunginhallitusta antamaan lausunnon ja antamaan lausunnon täytäntöönpanokielto vaatimuksesta ja toimittamaan hallinto-oikeudelle kaikki valituksien kohteena olevan päätöksen perusteena olevat asiakirjat

Muutoksenhakijat vaativat, että hallinto-oikeus kumoaa Porvoon kaupunginvaltuuston päätöksen 17.6.2026 § 46 sekä määrää päätöksen täytäntöönpanokieltoon. Perusteena, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja päätös on sisällöltään lainvastainen.

Valituksissa katsotaan myös, että kaupungin on ryhdyttävä toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on turvata suomenkielisen opetuksen järjestäminen Epoon koulun nykyisellä oppilaaksiottoalueella Etelä-Porvoossa esimerkiksi suomenkielisen tai kaksikielisen sivistyskeskuksen muodossa.

Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 28.9.2026.

**Lausunto**

Kaupunki katsoo, että valitukset on hylättävä. Kuntalain 135 §:n mukaisia kumoamisperusteita ei asiassa ole olemassa, koska päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen ei ole ylittänyt toimivaltaansa, eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Kaupunginhallitus päätti 2.2.2026 talouden vakauttamisohjelman laatimisesta. Kaupunginhallitus käsitteli vakauttamisohjelmaa kokouksessaan 8.6.2026. Vakauttamisohjelma koskee kaikkia kaupungin toimialoja sekä liikelaitoksia. Tavoitteena on 8 miljoonan euron tasapainottamistoimet vuodelle 2027. Vakauttamisohjelman laadinnan yhteydessä tavoitteena oli hakea rakenteellisia ratkaisuja ja tuottavuustoimenpiteitä, jotka tuovat pysyviä menosäästöjä ja

21.9.2026

heikentävät kaupungin tuottamien palveluiden laatua mahdollisimman vähän. Linjausten mukaan palvelujen tasoa voidaan karsia lakisääteisen ylittävältä osalta.

Kasvun ja oppimisen toimiala valmisteli toimeksiannon mukaan ehdotuksia siitä, millä keinoin toimialan kustannuksia voidaan vähentää.

Kuntalain 135 §:n mukaan kunnallisvalituksen perusteena voi olla muun ohella se, että päätös on syntynyt **virheellisessä järjestyksessä**.

Käsiteltävänä oleva asia on valmisteltu ja käsitelty Porvoon kaupungin hallintosäännön mukaisessa toimielinjärjestyksessä. Asia on käsitelty ensin suomenkielisessä koulutusjaostossa, sen jälkeen kasvun ja oppimisen lautakunnassa, edelleen kaupunginhallituksessa ja lopulta kaupunginvaltuustossa, joka on tehnyt asiassa lopullisen päätöksen.

Kuntalain 135 §:n mukaan päätös voidaan kumota myös silloin, jos päätöksen tehnyt **viranomainen on ylittänyt toimivaltansa**.

Palveluverkkoa koskevat ratkaisut kuuluvat kaupunginvaltuuston strategiseen ja taloudelliseen päätösvaltaan kuntalain mukaisesti. Koulun lakkauttaminen ja oppilaaksiottoalueen muuttaminen ovat luonteeltaan palveluverkkoa koskevia ratkaisuja.

Suomenkielinen koulutusjaosto, kasvun ja oppimisen lautakunta sekä kaupunginhallitus ovat käsitelleet asiaa valmistelu- ja esittelytehtävänsä puitteissa. Ne eivät ole tehneet lopullista palveluverkkoa koskevaa ratkaisua.

Lopullisen päätöksen on tehnyt kaupunginvaltuusto 17.6.2026 § 46.

Toimivaltaa on siten käyttänyt juuri se toimielin, jolle toimivalta kuuluu. Toimivallan ylitystä ei ole tapahtunut.

Perusopetuslain mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää alueellaan perusopetusta. Lainsäädäntö ei kuitenkaan velvoita ylläpitämään tiettyä koulua tai järjestämään opetusta tietyssä toimipaikassa. Kunnalla on itsehallintonsa perusteella laaja harkintavalta päättää palveluverkostaan, kunhan lakisääteiset opetuksen järjestämistä koskevat velvoitteet täyttyvät.

Valtuuston päätös perustuu muun muassa:

- oppilasmäärän pitkäaikaiseen vähenemiseen,
- alueen tulevaan oppilaskehitykseen,
- kaupungin talouden tasapainottamistarpeeseen,
- koulun kustannusrakenteeseen,
- mahdollisuuteen järjestää opetus muissa kouluissa sekä
- palveluverkon kokonaisuuden tarkasteluun.

21.9.2026

Asiakirjojen mukaan Epoon koulun oppilasmäärä on laskenut lukuvuoden 2020-2021 41 oppilaasta lukuvuoden 2025-2026 25 oppilaaseen. Käytettävissä olleet ennusteet eivät osoita oppilasmäärän olennaista kasvua tulevina vuosina.

Valtuustolla on ollut oikeus arvioida näiden seikkojen merkitystä ja tehdä niiden perusteella tarkoituksenmukaisuusharkintaa sisältävä palveluverkkoratkaisu.

Hallinto-oikeuden tehtävänä ei ole korvata valtuuston tarkoituksenmukaisuusharkintaa omalla arviollaan, vaan arvioida päätöksen laillisuus.

Valmistelun aikana päätöksenteon tueksi on hankittu päätöksen liitteistä ilmenevä laaja selvitysaineisto, joka on sisältänyt muun muassa:

- oppilasmäärien nykytilaa ja kehitystä koskevat selvitykset,
- väestö- ja oppilasennusteet,
- vaihtoehtoisten ratkaisujen tarkastelun,
- taloudellisten vaikutusten arvioinnin,
- koulukuljetuksia koskevat selvitykset,
- lapsivaikutusten arvioinnin,
- henkilöstövaikutusten arvioinnin,
- saaristoalueiden erityisolosuhteita koskevan tarkastelun sekä
- huoltajien näkemyksiä koskevan aineiston.

Kunnallista palveluverkkoa koskevilta päätöksiltä ei edellytetä täydellistä varmuutta tulevasta kehityksestä, vaan päätöksenteon tulee perustua riittäviin ja asianmukaisiin selvityksiin. Päätöksenteossa on ollut käytettävissä asian ratkaisemisen kannalta riittävä selvitys, eikä asiassa ole tapahtunut hallintolain 31 §:ssä tarkoitetun selvittämismahdollisuuden laiminlyöntiä.

Valittajat ovat vedonneet siihen, ettei asian valmistelussa olisi varattu riittäviä **osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia**.

Kouluverkkoratkaisussa ei ole kysymys hallintolain 34 §:ssä tarkoitetusta yksittäistä henkilöä koskevasta hallintoasiasta, jossa olisi varsinaisia asianosaisia. Korkeimman hallinto-oikeuden vakiintuneessa ratkaisukäytännössä kouluverkkoa koskevia päätöksiä on pidetty kuntalaisten yleistä etua koskevinä palveluverkkoratkaisuinä.

Tämän vuoksi valmistelussa on tullut sovellettavaksi hallintolain 41 §, jonka mukaan niille henkilöille, joiden elinoloihin tai muihin oloihin ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus, on varattava mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Tämä velvoite on täytetty.

Vakauttamisohjelmasta ja siihen sisältyvistä palveluverkkoa koskevista ehdotuksista tiedotettiin kaupungin verkkosivuilla, julkisilla esityslistoilla ja

21.9.2026

mediatiedotteilla. Epoon koulun huoltajille toimitettiin lisäksi erillisiä tiedotteita sekä annettiin mahdollisuus keskusteluihin virkamiesten kanssa. Oppilaiden näkemyksiä selvitettiin erikseen haastatteluin, ja asiassa laadittiin erillinen lapsivaikutusten arviointi.

Asian vireilläolosta on tiedotettu asianmukaisesti. Porvoon kaupunki on tiedottanut aktiivisesti valmistelussa olevista ja päätöksentekoon tulevista asioista.

Alla on lueteltuna Epoon koulun lakkauttamiseen liittyvät julkiset tiedotteet sekä Wilmaviestit kronologisessa järjestyksessä:

- Mediatiedote **22.4.2026**, talouden vakauttamisehdotusten käsittelyn käynnistyminen, ehdotus Epoon koulun lakkauttamisesta mukana: <https://www.porvoo.fi/uutiset/talouden-vakauttamisehdotusten-kasittely-kaynnistyy-jaostoissa-ja-lautakunnissa/>
- Samana päivänä viesti Wilman kautta koulun huoltajille ja henkilöstölle. Siinä myös kerrottu käynnistymisestä ja päätöksenteon aikataulusta sekä seuraavista asioista:
- UKK-sivu vakauttamisohjelmasta: <https://www.porvoo.fi/asiointi-ja-paatoksenteko/talous-ja-hankinnat/talouden-vakauttamisohjelman-valmistelu/>
- Lapsivaikutusten arviointi 27.4.2026, oppilaiden haastattelu koulupäivän yhteydessä
- Huoltajille tarjotut keskusteluajat 27.4., 6.5. ja 11.5.2026
- Mediatiedote **30.4.2026**, lautakunnan toukokuun kokoukseen liittyen: <https://www.porvoo.fi/uutiset/kasvun-ja-oppimisen-lautakunta-kasittelee-ehdotusta-epoon-koulun-lakkauttamisesta/>
- Samana päivänä tiedote Wilman kautta koulun huoltajille ja henkilöstölle.
- Lautakunnan päätöstiedote **5.5.2026**: <https://www.porvoo.fi/uutiset/kasvun-ja-oppimisen-lautakunnan-paatokset-5-5-2026/>
- Kaupunginjohtajan ehdotus tiedoksi Wilman kautta koulun huoltajille ja henkilöstölle 27.5.2026.
- Kaupunginjohtajan ehdotus, mediatiedote **28.5.2026**: <https://www.porvoo.fi/uutiset/kaupunginjohtajan-esitys-kaupungin-taloutta-vakautetaan-10-miljoonalla-eurolla/>
- Kaupunginhallituksen päätöstiedote **1.6.2026**, asia pantiin pöydälle: <https://www.porvoo.fi/uutiset/kaupunginhallituksen-paatokset-1-6-2026/>
- Kaupunginhallituksen päätöstiedote **8.6.2026**: <https://www.porvoo.fi/uutiset/kaupunginhallituksen-paatokset-8-6-2026/>
- Kaupunginvaltuuston päätöstiedote **17.6.2026**: <https://www.porvoo.fi/uutiset/kaupunginvaltuuston-paatokset-17-6-2026/>

21.9.2026

- Seuraavana päivänä 18.6.2026 viesti Wilman kautta koulun huoltajille ja henkilöstölle.

Hallintolain 41 §:n mukaiset vaikuttamismahdollisuudet ovat siten toteutuneet.

Porvoon kaupunki on linjannut, että **lapsivaikutusten arviointi** vireillä olevasta päätöksestä toteutetaan, kun seuraavista kriteereistä jokin tai jotkin toteutuvat. Kriteerit ovat:

- Päätöksellä on vaikutusta kaikkien porvoolaisten lasten hyvinvointiin, terveyteen, kehitykseen tai oikeuksien toteutumiseen.
- Päätöksellä on vaikutusta tietyn lapsiryhmän tai tietyn alueen lasten hyvinvointiin, terveyteen, kehitykseen ja oikeuksien toteutumiseen
- Päätöksestä seuraa poikkeuksellinen muutos lasten saamiin palveluihin.
- Päätöksellä on huomattavaa vaikutusta lasten taloudelliseen tilanteeseen.
- Päätöksellä on merkittäviä vaikutuksia kaupungin talouteen.

Kasvun ja oppimisen toimialan asiantuntijat ovat arvioineet Epoon koulun jatkovaihtoehtojen lapsivaikutuksia suhteessa porvoolaisten lasten itse määrittelemiin tulevaisuuden koulun kriteereihin. Lapsiarviointi on tehty ja päätöksenteossa on huomioitu lasten etu päätöksessä ilmenevien perusteluiden mukaan.

**Yhdenvertaisuus** ei edellytä samanpituisia koulumatkoja eri kieliryhmille

Valituksissa lähdetään siitä oletuksesta, että suomen- ja ruotsinkielisten lasten koulumatkojen tulisi olla "likimain samanpituisia". Tällaiselle vaatimukselle ei ole oikeudellista perustetta.

Perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuussäännös edellyttää samanlaisissa tilanteissa olevien henkilöiden yhdenvertaista kohtelua, mutta se ei velvoita kuntaa järjestämään palveluja siten, että kaikkien kuntalaisten tai eri kieliryhmien koulumatkat olisivat yhtä pitkiä. Myöskään perustuslain 17 § ei edellytä palveluiden täydellistä alueellista symmetriaa kieliryhmien välillä.

Koulupalvelujen järjestämistä arvioidaan kokonaisuutena ottaen huomioon muun muassa:

- asutus- ja väestörakenne,
- oppilasmäärät,
- palveluverkko,
- taloudelliset edellytykset,
- opetuksen järjestämismahdollisuudet.

Se, että ruotsinkielisten ja suomenkielisten kouluverkot eivät ole maantieteellisesti identtisiä, ei sellaisenaan osoita syrjintää tai yhdenvertaisuuden loukkausta.

21.9.2026

Valituksissa verrataan Epoon koulua Grännäs skolaniin. Kaupungin päätöksenteossa on kuitenkin todettu, että Grännäs skolanin oppilasmäärä on pysynyt vakaana ja osoittaa jopa lievää kasvua, kun taas Epoon koulun oppilasmäärä on pitkään vähentynyt.

Yhdenvertaisuusperiaate ei estä erilaisia ratkaisuja silloin, kun niiden taustalla on hyväksyttävä ja objektiivinen peruste. Oppilasmäärän kehitys ja palveluverkon kokonaisuus ovat tällaisia perusteita. Näin ollen erilainen lopputulos eri koulujen osalta ei merkitse yhdenvertaisuusperiaatteen loukkaamista.

Valituksissa esitetään myös, ettei koulumatkoja olisi huomioitu päätöksenteossa. Tämä väite ei vastaa asiakirjoissa olevaa aineistoa.

Sekä koulutusjaoston että lautakunnan esittelyteksteissä käsitellään erikseen:

- koulumatkojen pituuksia,
- koulumatkojen kestoja,
- kuljetusmuotoja,
- vaikutuksia lasten arkeen,
- vaikutuksia jaksamiseen,
- vaikutuksia vapaa-aikaan.

Lisäksi päätöksen liitteinä ovat olleet muun muassa koulumatkojen pituuksia koskevat selvitykset, koulukuljetusten kestoon liittyvät arviot sekä lapsivaikutusten arviointi.

Asiassa ei siten voida väittää, että koulumatkojen vaikutuksia ei olisi arvioitu. Kysymys on pikemminkin siitä, että valittajat ovat eri mieltä tehdystä kokonaisharkinnasta.

Valituksessa esitetään, että kaikkien Epoon koulun oppilaiden koulumatkat ylittäisivät 2,5 tuntia ja että Pellingistä tulevien lasten koulupäivä matkoineen olisi noin kolme tuntia.

Päätöksen valmisteluaineistossa todetaan nimenomaisesti päinvastoin, että käytettävissä olleiden arvioiden mukaan kenenkään oppilaan koulumatka-aika ei ylittäisi perusopetuslaissa säädettyjä enimmäiskestoja.

Valittajien esittämät väitteet perustuvat pitkälti laskelmiin ja oletuksiin tulevista kuljetusjärjestelyistä. Ne eivät osoita, että valtuuston käytössä olisi ollut virheellistä tai olennaisesti puutteellista tietoa.

Lisäksi on huomattava, ettei päätöksellä ratkaistu yksittäisten oppilaiden kuljetusreittejä. Kuljetusten lopullinen järjestäminen tapahtuu myöhemmin erillisessä viranomaismenettelyssä.

21.9.2026

Valituksissa viitataan myös **Saaristoasiain neuvottelukunnan** lausuntoihin.

Neuvottelukunnan lausunnot ovat valmistelua tukevaa asiantuntija-aineistoa, mutta ne eivät ole kunnalle oikeudellisesti sitovia. Asiakirjoista ilmenee, että lausunto on ollut käytettävissä valmistelussa ja että saaristolain vaikutuksia on tarkasteltu erikseen. Lainsäädäntö ei velvoita kuntaa noudattamaan neuvottelukunnan kantaa tai tekemään päätöstä sen suositusten mukaisesti.

Valittajat katsovat, että **kaksikielisen sivistyskeskuksen perustamisen edellytykset** olisi tullut selvittää uudelleen.

Asiakirjoista ilmenee, että sivistyskeskusvaihtoehtoa on selvitetty useaan otteeseen, vaihtoehtoa on tarkasteltu vuosina 2016, 2020, 2022 ja 2026. Käytettävissä olevien selvitysten mukaan ratkaisu olisi edellyttänyt merkittäviä investointeja.

Hallinto-oikeudellisessa laillisuusarvioinnissa ratkaisevaa ei ole, olisiko jokin toinen vaihtoehto voinut olla parempi tai tarkoituksenmukaisempi. Riittävää on, että vaihtoehto on tunnistettu, sitä on arvioitu ja päätöksentekijä on voinut perustellusti päätyä toiseen ratkaisuun.

Valituksissa viitataan myös kaupungin ylijäämäisiin tilinpäätöksiin ja urheilukeskusinvestointiin. Näillä argumenteilla ei ole ratkaisevaa merkitystä asian laillisuusarvioinnissa. Kunnalla on oikeus päättää taloutensa tasapainottamisesta sekä palveluverkostaan harkintavaltansa puitteissa. Vaikka kunnalla olisi ylijäämää, se voi silti muuttaa palveluverkkoaan taloudellisista, toiminnallisista tai pedagogisista syistä.

Pelkästään se, että kustannuksista on esitetty eri arvioita, ennusteisiin liittyy epävarmuutta, tai että jokin vaihtoehtoinen laskentatapa tuottaisi toisen lopputuloksen, ei osoita päätöksen olevan lainvastainen. Lainvastaisuus edellyttäisi, että selvitykset olisivat olleet olennaisesti virheellisiä tai niin puutteellisia, ettei päätöksentekijällä olisi ollut riittäviä edellytyksiä ratkaista asiaa. Asiakirjojen perusteella näin ei ole.

Valituksissa viitataan edelleen siihen, ettei koulutusjaoston kriittistä lausumaa olisi riittävästi huomioitu myöhemmässä käsittelyssä. Hallintosäännön mukaan koulutusjaosto ei kuitenkaan ratkaise palveluverkkoasioita, vaan toimii valmistelua tukevana toimielimenä. Jaoston enemmistön kanta, eriävä näkemys tai evästys ei sido kasvun ja oppimisen lautakuntaa, kaupunginhallitusta tai kaupunginvaltuustoa.

Asiakirjoista ilmenee lisäksi, että lautakunnan esittelytekstissä nimenomaisesti viitattiin koulutusjaoston esille nostamiin huoliin ja niiden huomioon ottamiseen jatkovalmistelussa.

Näin ollen myöskään tältä osin ei ole osoitettavissa menettelyvirhettä.

21.9.2026

## Johtopäätös

Valittajien esittämät väitteet kohdistuvat pääosin päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen, taloudellisten vaikutusten arviointiin sekä vaihtoehtoisten ratkaisujen paremmuuteen. Ne eivät osoita, että valtuuston päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä, että toimivaltaa olisi ylitetty tai että päätös olisi muutoin lainvastainen kuntalain 135 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Asian valmistelussa on noudatettu ainakin kuntalakia, hallintolakia, perusopetuslakia ja Porvoon kaupungin hallintosääntöä. Päätöksenteon perustana on ollut riittävä ja monipuolinen selvitysaineisto. Asianosaisille ja muille vaikutuspiiriin kuuluville henkilöille on varattu hallintolain 41 §:ssä tarkoitetut osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Palveluverkkoratkaisu on kuulunut kaupunginvaltuuston toimivaltaan, eikä toimivaltaa ole ylitetty. Päätökselle on ollut hyväksyttävät, objektiiviset ja lainmukaiset perusteet.

Edellä esitetyin perustein Porvoon kaupunki katsoo, että kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2026 § 46 ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Valitus tulee näin ollen hylätä kokonaisuudessaan.

Koulun lakkauttamista koskeva päätös on tehty kunnan toimivaltaisen toimielimen harkinnan perusteella osana kunnan lakisääteisen palveluverkon järjestämistä. **Päätöksen täytäntöönpano** liittyy opetuksen järjestämiseen, henkilöstö- ja tilasuunnitteluun sekä seuraavan lukuvuoden käytännön valmisteluihin, minkä vuoksi täytäntöönpanon viivästyminen aiheuttaisi merkittäviä vaikeuksia kunnan toiminnalle.

Valittajat eivät ole osoittaneet, että päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuisi sellaisia välittömiä ja korjaamattomia oikeudellisia seurauksia, joita ei voitaisi myöhemmin oikaista, mikäli päätös muutoksenhaun johdosta kumottaisiin tai sitä muutettaisiin. Oppilaiden oikeus perusopetukseen turvataan myös koulun lakkauttamisen jälkeen osoittamalla heille koulupaikka kunnan muista kouluista. Päätös ei siten vaaranna oppilaiden lakisääteisen opetuksen saamista.

Täytäntöönpanokiellon määrääminen olisi omiaan vaikeuttamaan kunnan mahdollisuuksia järjestää opetustoimi tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti sekä aiheuttamaan epävarmuutta oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön asemaan. Täytäntöönpanokiellosta aiheutuva haitta yleiselle edulle ja kunnan opetustoimen järjestämiselle on siten merkittävä.

Asiassa ei myöskään ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella valituksen menestymistä voitaisiin tässä vaiheessa pitää ilmeisen todennäköisenä.

21.9.2026

Kun otetaan huomioon yhtäältä valittajille mahdollisesti aiheutuva haitta ja toisaalta täytäntöönpanon keskeyttämisestä kunnalle, opetuksen järjestämiselle sekä muille asianosaisille aiheutuvat haitalliset vaikutukset, täytäntöönpanokiellon määrittämiselle ei ole oikeudellisia perusteita.

PORVOON KAUPUNGINHALLITUS

Porvoo

Kaupunginjohtaja Jani Pitkäniemi

Hallintojohtaja Roope Lenkkeri

**Liitteet** Kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2026 § 46 liitteineen